

Beredskabsplan til forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme

Fanø Kommune
2025

Indhold

Introduktion til beredskabsplanen	1
Fanø Kommunens vision for opsporing og håndtering af ekstremisme	1
Revidering af beredskabsplanen	1
Definitioner og bekymringstegn.....	1
Bekymrende tegn	2
Organisering og samarbejde	2
Infohus netværk	3
Lokalt samarbejde i Infohus Fanø	3
Henvendelser om radikaliserings og ekstremisme	3
Opkvalificering.....	3
Indsatser	4
Har du en bekymring.....	5
Flowchart bekymringshenvendelse.....	5

Introduktion til Beredskabsplanen

Fanø Kommunes vision for forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme

Fanø Kommunes beredskabsplan giver et samlet overblik over kommunens arbejde med forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme. Målgruppen omfatter borgere under og over 18 år.

Arbejdet er organiseret i Velfærdsforvaltningen med Velfærdsdirektøren som øverste ansvarlig leder for både det politiske, strategiske og udførende niveau.

Beredskabsplanen henvender sig til fagprofessionelle, borgere og foreninger, der er i kontakt med borgere i risiko for at blive radikaliseret.

Med beredskabsplanen beskrives det, hvor man kan henvende sig, hvis man er bekymret for, at en borger er involveret i ekstremisme, hvordan relevante medarbejdere får viden om området samt hvordan konkrete ekstremismebekymringer håndteres.

Beredskabsplanen er indarbejdet med afsæt i Fanø Kommunes Børne- og ungepolitik, samt Fanø Kommunes SSP-struktur, med fokus på dette hele sammenhængende børne- og ungeliv. For borgere over 18 år, tager arbejdet afsæt i voksen Social og Myndighed, samt samarbejdet med jobcenter i Esbjerg.

Den danske tilgang til at forebygge ekstremisme tager udgangspunkt i, at ekstremisme har flere negative konsekvenser. Ekstremisme kan føre til mistrivsel, polarisering, trusler, hærværk, vold og i værste tilfælde terrorhandlinger. Men ekstremisme kan også skade menneskers sociale trivsel og demokratiske dannelse.

Kommunens forpligtelser på ekstremismeområdet reguleres af flere lovgivninger:

- Straffeloven og anden lovgivning på jultitsområdet skal hindre terror og andre ulovlige handlinger.

- Den sociale lovgivning skal sikre borgernes trivsel, udvikling og selvstændighed.
- Skole- og uddannelseslovgivning skal sikre trygge undervisningsmiljøer og dannelse af eleverne til et samfund med frihed og folkestyre.

De forskellige lovgivninger og begrundelser for at forebygge, understreger nødvendigheden af et bredt tværsektorielt samarbejde. Det er kommunens opgave at forebygge ekstremisme, og at relevante parter, der kan bidrage til denne opgave, involveres.

Formålet med beredskabsplanen er, at sager hvor der er viden om, eller bekymring for at en borger har været udsat for eller er i risiko for ekstremisme, vil blive behandlet kvalificeret i kommunens forvaltning.

Beredskabet vil understøtte, at det kommunale fagpersonale, der er beskæftiget på børne- og unge, - og voksenområdet, er i stand til tidligt at opspore tegn på f.eks. ekstremisme.

Kommunen vil også have fokus på forebyggelse af ekstremisme online.

Revidering af beredskabsplanen

Beredskabsplanen vil blive revideret i 2029, med involvering af relevante fagprofessionelle i kommunen og politiet. Kommunen vil søge faglig sparring og rådgivning hos Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDE) om revidering af beredskabsplanen.

Definitioner og bekymringstegn

CDE benytter nedenstående definitioner, hvilket beredskabsplanen tager udgangspunkt i:

Ekstremisme: *Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.*

Ekstremisme er et fænomen under løbende forandring. Det kommer til udtryk på mange forskellige måder. For eksempel ved at emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter

m.v. behandles på nye måder eller tages op i nye sammenhænge, hvor man – implicit eller eksplicit – søger at legitimere vold og andre kriminelle handlinger.

De væsentligste former for ekstremisme i Danmark er ekstrem islamisme, højreekstremisme og venstreekstremisme.

Radikalisering: *Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi.*

Bekymrende tegn som borgere og fagprofessionelle kan være opmærksomme på

Det kan være svært at vide, hvornår en borgers synspunkter er bekymrende. Men når en række adfærdsændringer og bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at reagere på det, så bekymringen kan blive undersøgt nærmere. De listede opmærksomhedspunkter skal derfor heller ikke forstås som en tjekliste, men alene som et hjælperedskab.

Individuelle opmærksomhedspunkter:

- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber.
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person.
- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød.
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre.
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber.
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier.
- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger.
- Har en prædikende og moraliserende adfærd.
- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler.

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk:

- Færdes i miljøer med let adgang til våben.
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger.
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber.
- Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund.
- Familien er dysfunktionel.

Kilde: stopekstremisme.dk

Organisering og samarbejde

Fanø Kommune er en del af infohus-samarbejdet. Infohus-samarbejdet er et kriminalpræventivt samarbejdsforum mellem kommunen, Syd- og Sønderjylland politikreds og andre relevante myndigheder.

Infohusenes primære opgave er at analysere og vurdere konkrete bekymringer for ekstremisme og samtidig være et forum, hvor myndighederne kan dele viden om lokale udfordringer og tendenser. De involverede repræsentanter opererer i henhold til gældende lovgivning inden for eget myndighedsområde. Infohusene er organiseret i to strukturer *infohus kommune* og *infohus netværk*.

Samarbejdet mellem kommunerne og Syd- og Sønderjyllands Politikreds, Infohus netværk

Infohus Netværk er et tværsektorielt mødeforum for infohustovholdere fra politi og kommuner samt repræsentanter fra andre myndigheder indenfor Syd- og Sønderjyllands Politikreds. Derudover deltager nationale myndigheder som Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme, Rigspolitiet, Kriminalforsorgen og PET. Møderne afholdes 1 gang årlig og faciliteres af politiet. På møderne drøftes udfordringer og tendenser og der deles viden om metoder og erfaringer med håndtering af bekymringer i anonymiseret form.

Lokalt samarbejde i Infohus Fanø

Infohus Fanø er et lokalt samarbejdsforum, der sikrer en systematisk, koordineret og kvalificeret analyse og vurdering af bekymringer for ekstremisme. De centrale aktører i infohus Fanø er infohustovholderen fra kommunen (Social og Myndighed), polititovholderen fra det lokale nærpolti, fritidsleder samt Social og Myndighed voksen og beskæftigelse. Den kommunale infohustovholder er den nøgleperson, som koordinerer samarbejdet omkring forebyggelse af ekstremisme.

Henvendelser om radikaliserings og ekstremisme

Alle borgere, foreninger og fagpersoner kan henvende sig til Infohus Fanø, hvis de er bekymret for at en borger er involveret i ekstremisme. Henvendelserne kan spænde bredt - fra individer, der mistrives, til personer, der potentielt udgør en sikkerhedsrisiko. Som udgangspunkt kontaktes den ansvarlige kommunale infohustovholder. Alle henvendelser vil blive taget alvorligt og blive behandlet.

Kommune og politi modtager løbende henvendelser. Det er risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der definerer, hvorvidt en bekymring er relevant at arbejde videre med i regi af infohuset.

Når infohusets tovholder modtager en bekymringshenvendelse, indkaldes de relevante myndighedspersoner (infohus-gruppen) til et møde, hvor bekymringen bliver vurderet ud fra et helhedsorienteret billede. Her undersøges risiko og trussel samt borgerens modstandskraft. Her anvendes *Vurderingsværktøjet til anvendelse ved bekymring for ekstremisme*. Hvis analysen giver anledning til yderligere afdækning, indkaldes der til nyt møde. Dette betyder i praksis, at det vil være forskellige fagpersoner, der deltager på møderne, alt efter, hvem der har kendskab til personen for hvem bekymringen omhandler. Typiske deltagere fra eksterne institutioner kan være krisecentre, psykiatrien m.fl.

Hvis nærpolitiet vurderer, at en bekymring ikke kan behandles i infohus Fanø, kan andre myndigheder fortsat være forpligtet til at iværksætte konkrete foranstaltninger i henhold til

gældende lovgivning. Politiet i Syd- og Sønderjylland vil til enhver tid stå til rådighed for andre myndigheder med henblik på rådgivning om relevante sikkerhedsmæssige forhold.

Retsplejeloven §115 giver det retslige grundlag for politi, kommune og andre myndigheder må udveksle personfølsomme oplysninger. Retsplejeloven §115 betyder også, at det ikke er nødvendigt at indhente samtykke for at kunne påbegynde udvekslingen af oplysningerne. Som udgangspunkt registreres alle bekymringshenvendelser kun hos nærpolitiet, med mindre kommunen sætter en foranstaltning op. I disse tilfælde bliver sagerne journaliseret i den relevante forvaltning, og er omfattet af aktindsigt.

Opkvalificering

I Fanø Kommune arbejder vi desuden for, at relevante fagprofessionelle på både børne-, unge- og voksenområdet har den relevante viden om forebyggelse af ekstremisme. I denne forbindelse vil det være et særligt fokus blandt de medarbejdere der har tæt kontakt med borgere i kommunen, herunder udsatte børn-, unge og voksne.

Indsatser

Nedenstående indsatser er blevet udvalgt i et samarbejde mellem medarbejdere fra daginstitutionsområdet, Social og Myndighed (udfører, børn og voksen), skoleområdet og ungeområdet. For at sikre implementering og ejerskab udvikles indsatser og viden fremadrettet i ovenstående organiseringer i overensstemmelse med problemstillingerens omfang.

Indsatser rettet mod borgere

- Der vil være tilbud om dialogmøder for forældre, unge og civilsamfundet. Disse møder vil i tråd med kompetenceudvikling på skolen og lign. tage udgangspunkt i ekstraordinære behov og afholdes ad hoc.
- Det generelle forebyggende arbejde finder sted i kommunernes eksisterende tilbud, så som demokratisk dannelse i kommunens skole og institutioner.

- Der tilbydes støtte- kontaktpersonordning i Fanø Kommune, der kan forestå mentoropgaver til borgere i risiko for ekstremisme. Kommunen har desuden mulighed for at låne en mentor eller pårørendecoach i det landsdækkende korps, som Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme driver.
- Jf. §12b, har personer over 18 år mulighed for at få gratis, målrettet rådgivning i henhold til §10, hvis de henvender sig, fordi de er i risiko for at blive radikaliserede eller de ønsker hjælp til at forlade et ekstremistisk miljø. Tilbuddet om rådgivning kan omfatte opsøgende arbejde.

Indsatser rettet mod borgers omgivelser

Indsatserne vil være målrettet i kommunens udpegede områder (daginstitutionsområdet, Social og Myndighed (udfører, børn og voksen), skoleområdet og ungeområdet). Der vil være dialog med boligselskaber, foreninger om typiske bekymringstegn og anden risikoadfærd hos enkeltpersoner eller grupper. Det kan eksempelvis være faglige oplæg, der kan skabe viden om relevante emner, samt udlevering af kommunens oplysningsfolder på området.

Indsatser rettet mod fagprofessionelle

I samråd med Velfærdsforvaltningen udvælges relevant fagpersonale til opkvalificering. Den ansvarlige infohustovholder vil sørge for at tilbyde relevant undervisning. Dette kan ske i et samarbejde med CDE og PET.

Fagpersonale på skolen vil også blive tilbudt opmærksomhedsoplæg om forebyggelse af ekstremisme, og der vil formidles relevant materiale.

Har du en bekymring kan du henvende dig til en af følgende:

Infohus Fanø tovholder

Ana Firkic

Mail: bgsoaf@fanoe.dk

Mobil: 51 83 53 69

Udenfor dagtimerne kan politiet kontaktes på tlf. 114.

Landbetjent Fanø

Chris Gade

Mail: Cag002@politi.dk

Mobil: 21 74 14 48 (mellem kl. 6-17)

Syd- og Sønderjyllands antiradikaliseringssenhed

Nini Colkær Sandrini

Mail: sjyl-radikalisering@politi.dk

Mobil: 51 52 43 64

Du kan også henvende sig anonymt til:

Den Nationale Hotline mod Radikalisering

På telefon 41 74 90 90

Åben dagligt mellem kl. 8-22.

I tilfælde af akutte bekymringer eller situationer hvor borgerens sikkerhed er i fare, skal der tages direkte kontakt til politiet på 112.

Figur 1. Flowchart, arbejdsgange bekymringshenvendelse ekstremisme. Fanø Kommune.

